

28 Octombrie 2008, nr. 364

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul Legii pentru modificarea art. 28 din Legea cu privire la sistemul de executare silită

(înregistrat în Parlament cu numărul 3051 din 28 Octombrie 2008)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului Legii pentru modificarea art. 28 din Legea cu privire la sistemul de executare silită.

Evaluarea generală

- 1. Autor al inițiativei legislative** este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.
- 2. Categoria actului legislativ** propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.
- 3. Scopul promovării proiectului.** Reieșind din nota informativă ce însoțește proiectul actului legislativ expertizat, acest proiect propune instituirea unor garanții sociale pentru executorii judecătorești și membrii familiilor acestora, garanții care ar acoperi riscurile inerente profesiei de executor judecătoresc și ar constitui o motivare suplimentară pentru alegerea și menținerea în profesia de executor judecătoresc.

Fundamentarea proiectului

- 4. Nota informativă** a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

- 5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă**

- 6. Suficiența argumentării.** Nota informativă ce însoțește proiectul conține o argumentare suficientă a proiectului, evidențiind cauzele și consecințele ce vor surveni în urma adoptării modificărilor propuse și corespunde exigențelor stabilite de art.20 din Legea privind actele legislative.

- 7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale.** Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

Nota informativă nu face nici o referire la compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației comunitare. Însă, s-a făcut referire la sesizarea experților Consiliului Europei cu privire la lipsa unor reglementări legale privind asigurarea medicală și a vieții executorului judecătoresc.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

Nota informativă nu conține o analiză a numărului de beneficiari, dar prevede mărimea mijloacelor financiare necesare pentru implementarea proiectului Legii și a sursei de acoperire din bugetul de stat.

Evaluarea de fond a coruptibilității

9. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale în detrimentul interesului public general, proiectul promovând doar anumite garanții sociale pentru executorii judecătorești.

10. Prejudiciii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

11. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației.

12. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

13. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul nu stabilește atribuții ale autorităților publice, nici proceduri administrative noi sau alte chestiuni vizînd activitatea acestora.

14. Analiza detaliată a prevederilor potențial coruptibile.

	Articol	Text	Obiecția	Elemente de coruptibilitate și alte riscuri	Recomandarea
1	Articol unic - art. 28 alin. (1)	Viața și sănătatea executorului judecătoresc sînt supuse asigurării de stat obligatorii <u>de la bugetul de stat</u> .	Expresia utilizată nu este conformă cerințelor redactării juridice a textelor	Coruptibilitate Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Se propune substituirea expresiei "de la bugetul de stat" prin expresia "din contul bugetului de stat".
2	Articol unic - art. 28 alin. (2)	(2) Suma de asigurare se plătește <u>sub forma unei indemnizații unice în caz de:</u>	Formularea articolului nu este conformă cu noțiunile utilizate în Legea cu privire la asigurări nr.407-XVI din 21.12.2006	Coruptibilitate Concurența normelor de drept Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive	Ținînd cont de prevederile art.6 al Legii cu privire la asigurări 407 din 21.12.2007 expresia "suma de asigurare" urmează a fi substituită prin expresia "suma asigurată", iar expresia "îndemnizații" în "îndemnizații de asigurare".
3	Articol unic - art. 28 alin. (2) lit. a	a) <u>moarte violentă</u> sau deces al executorului judecătoresc, dacă decesul a survenit ca urmare a unor leziuni corporale sau <u>alte vătămări violente a sănătății, în exercițiul funcțiunii sau în</u>	Legislația în vigoare nu conține noțiunea "moarte violentă". Conform DEX noțiunile "moarte" și "deces" sunt sinonime. Legislația nu interpretează noțiunea "vătămare violentă". Nu este clar ce subiect de drept este abilitat să califice dacă vătămarea a fost sau nu violentă și care ar fi consecințele unei "vătămări neviolente" a sănătății executorului.	Coruptibilitate Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect	Considerăm necesară revizuirea expresiilor evidențiate și utilizarea unor termeni definiți de legislație.

		<u>legătură cu exercitarea funcțiunii.</u>	La fel nu este clar care organ va stabili dacă decesul sau vătămarea au avut loc în exercițiul funcțiunii sau în legătură cu exercitarea funcțiunii		
4	Articol unic - art. 28 alin. (2) lit. b)	b) <u>mutilare a executorului judecătoresc sau de altă vătămare violentă a sănătății</u> , în exercițiul funcțiunii sau în legătură cu exercitarea funcțiunii, <u>care exclude posibilitatea de a continua activitatea profesională</u> și care a provocat pierderea totală a capacității de muncă, - în mărime de 10 salarii medii anuale de funcție.	Ținând cont de faptul că nici un act normativ nu definește noțiunea "mutilare", iar conform DEX mutilarea reprezintă o vătămare a sănătății, includerea acestei noțiuni este de prisos. Expresia " <u>care exclude posibilitatea de a continua activitatea profesională</u> " la fel este de prisos, deoarece pierderea totală a capacității de muncă prezumă imposibilitatea continuării activității profesionale.	Coruptibilitate Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect	Se recomandă revizuirea conținutului articolului.
5	Articol unic - art. 28 alin. (3) lit. a)	<u>moarte violentă sau deces al executorului judecătoresc</u> , ca urmare a unor leziuni corporale sau a <u>altei vătămări violente a sănătății</u> , în exercițiul funcțiunii sau în legătură cu exercitarea funcțiunii, - membrilor familiei acestuia inapți de muncă, aflați la întreținerea lui, în mărime egală cu diferența dintre partea ce le revenea din salariul celui decedat și pensia de urmaș, fără a se lua în calcul indemnizația unică;	Referitor la noțiunile "moarte violentă" și "vătămări violente" a se vedea obiecțiile de mai sus. Nu este clar pentru ce perioadă se va plăti compensația lunară.	Coruptibilitate Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative Lipsa unor termene concrete Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive Introducerea termenilor noi care nu au o definiție în legislație sau în proiect	A se vedea recomandarea din punctul 3 al tabelului.

Concluzii

În concluzie, menționăm următoarele:

1. La întocmirea proiectului autorul s-a inspirat din actele normative ce conțin prevederi similare referitoare la asigurarea judecătorilor, militarilor etc. fără a ține cont de prevederile Legii de bază în materie de asigurări (Legea cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21.12.2007).
2. Proiectul conține noțiuni care nu sunt definite și interpretate de legislația națională în vigoare (mutilare, moarte violentă, vătămare violentă).
3. Proiectul poate favoriza comiterea unor eventuale acte de corupție, deoarece interpretarea unor noțiuni din proiect este lăsată la discreția organului care decide dacă executorul sau membrii familiei acestuia pot sau nu pot beneficia de suma asigurată sau indemnizația de asigurare.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției